

23 septembrie 2015
Chișinău

municipiul

DECIZIE

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, Judecător – Svetlana Filincova
Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Goncear Clavdia împotriva lui Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 privind declararea nulității contractelor și cererile reconvenționale înaintate de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei împotriva lui Goncear Clavdia, Gonciar Alexei și SC „Catărvăi” privind constatarea valabilității contractelor și obligarea transiterii în proprietate a bunurilor imobile,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel,

a c o n s t a t a t :

La 20 iulie 2011 Goncear Clavdia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Coloanei mobile specializate de montare nr.8 și împotriva lui Paduca Alexei, solicitînd anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a temeliei casei de locuit cu multe etaje, cu nr.cadastral 4101208064, încheiat la 14 iulie 2004 între Goncear Clavdia și Paduca Alexei, autentificat la Biroul Notarial Antofiiciuc Alexandru și înregistrat cu nr.4060 și anume pct.3,4,5, precum și anularea contractului nr.4061 încheiat la 14 iulie 2004 și autentificat la Biroul Notarial Antofiiciuc Alexandru.

La 11 octombrie 2011 Paduca Alexei a depus cerere reconvențională împotriva lui Goncear Clavdia, solicitînd constatarea valabilității actului juridic nr.4061 din 14 iulie 2004 și obligarea transiterii în proprietate a încăperii nelocuibile amplasate la etajul 1 al blocului locativ din str. Alexandru cel Bun, nr.107, cu nr. cadastral 4101208064, cu suprafața de 86, 4 m.p., format din încăperile 1,2,3,4.

La fel, la 11 octombrie 2011 Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț a depus cerere reconvențională împotriva lui Goncear Clavdia, solicitînd

constatarea valabilității contractului nr. 4060 din 14 iulie 2004 încheiat între Goncear Clavdia și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț, obligarea lui Goncear Clavdia de a transmite în proprietate apartamentul nr.1 din str. Alexandru cel Bun, nr.107, cu nr. cadastral 4101208064, cu două camere, cu suprafața totală de 64,8 m.p.

La data de 04 iunie 2014 Goncear Clavdia a depus cerere de modificare și completare a pretențiilor împotriva lui Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț.

La data de 04 iunie 2014 Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de modificare a cerințelor la cererea reconvențională împotriva lui Goncear Clavdia, Goncear Alexei și SC „Catărvăi” privind constatarea valabilității actului juridic cu obligarea executării lui.

Prin hotărîrea Judecătoriei Edineț din 31 octombrie 2014 a fost admisă acțiunea lui Goncear Clavdia împotriva lui Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț. Au fost declarate nule pct.3, pct.4, pct.5 ale contractului nr. 4060, semnat între Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț și Goncear Clavdia la 14 iulie 2004. A fost declarat nul contractul nr.4061, încheiat între Paduca Alexei și Goncear Clavdia la 14 iulie 2004. Au fost respinse ca fiind tardive cererile reconvenționale înaintate de Paduca Alexei și Coloana Mobilă Specializată de Montare nr. 8 din or. Edineț.

La 28 noiembrie 2014 Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de montare nr.8 au declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț din 31 octombrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015 a fost respinsă cererea apelantului Paduca Alexei privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs apelului declarat de Paduca Alexei în vederea anexării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 14 171 lei, pînă la 04 august 2015. Nu s-a dat curs apelului depus de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 din or. Edineț, pentru anexarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 8707 lei pînă la 04 august 2015.

Întru motivarea încheierii instanța de apel a reținut că taxa de stat necesară a fi achitată de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 este suma de 12 285 lei, însă în speță a fost anexată doar dovada de plată a sumei de 5468 lei. În privința apelului declarat de Paduca Alexei, instanța a reținut că taxa de stat necesară a fi achitată este suma de 14 175 lei, iar la cererea de scutire de la plata taxei de stat nu au fost anexate probe care confirmă imposibilitatea achitării taxei de stat.

La 29 iunie 2015 Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015, solicitînd casarea încheierii recurate și emiterea unei decizii prin care Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei să fie scutiți de la plata taxei de stat pentru examinarea apelurilor.

În motivarea cererii au indicat că, Coloana mobilă specializată de montare nr.8 nu mai activează de mulți ani, nu are profit și are de achitat datorii.

Au mai indicat că Paduca Alexei este pensionar și nu dispune de alte surse materiale, iar pensia de care beneficiază nu-i ajunge decât pentru medicamentele prescrise de medic.

Consideră recurenții că instanța de judecată le-a îngăduit accesul la un proces echitabil.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în recurs și prevederile Legii, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 este neîntemeiat și necesită a fi respins, iar recursul declarat de Paduca Alexei necesită a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit. c) din Codul de Procedură Civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art.364 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În speță, reieșind din obiectul litigiului, prin prisma prevederilor Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03.12.1992, cu certitudine se atestă că pentru examinarea litigiului în cauză, în ordine de apel, se impune achitarea taxei de stat.

Colegiul reține că cererea de apel depusă de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei vizează pretenții separate, cu caracter patrimonial, privind transmiterea dreptului de proprietate asupra imobilelor (f.d.296-309, Vol.4), fiind anexat la cerere doar ordinul de plată a taxei de stat în sumă de 5468 lei, încasați de la Coloana mobilă specializată de montare nr.8.

Totodată, Colegiul reține că, Paduca Alexei nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, în temeiul art.85 alin.(4) Cod Procedură Civilă (f.d.309, Vol.4).

Conform art.85 alin.(4) din Codul de Procedură Civilă, în funcție de situația materială și de probe prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În acest sens, prin încheierea recurată, instanța de apel a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, depusă de Paduca Alexei și nu a dat curs cererii de

apel depuse de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei, în vederea prezentării dovezii de plată a taxei de stat.

Se cere a fi precizat că scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art.85 alin.(4) din Codul de Procedură Civilă, este un drept al instanței de judecată, dictat de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care necesită a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul atestă faptul că, la depunerea apelului, Coloana mobilă specializată de montare nr.8 nu a formulat careva cereri în vederea scutirii de la plata taxei de stat sau amânarea/eșalonarea ei, fiind anexat ordinul de plată a taxei stat în mărime de 5468 lei, ceea ce denotă că taxa de stat nu a fost achitată în quantum deplin, ori pentru pretențiile invocate de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 se impune achitarea taxei de stat în mărime ce depășește suma achitată inițial, fapt de care s-a ghidat, în mod just, instanța de apel la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel.

În privința argumentelor invocate de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 în cererea de recurs, Colegiul consideră că acestea nu pot fi reținute în vederea scutirii de la plata taxei de stat, ori instanței de recurs nu i-au fost prezentate probe pertinente, care real ar susține imposibilitatea achitării taxei de stat de către recurent. Abordarea recurentului privind lipsa mijloacelor financiare a fost formulată în mod evaziv și incomplet, fiind prezentată instanței de recurs doar informația privind lipsa surselor financiare la contul bancar al recurentului la o singură instituție financiară, precum și informația privind restanța recurentului față de bugetul de stat, probe care nu susțin imposibilitatea achitării taxei de stat în quantum deplin, nefiind prezentată informația privind bunurile mobile și imobile de care dispune recurentul, motiv pentru care recursul declarat de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 urmează a fi respins.

În privința cererii lui Paduca Alexei, întru argumentarea temeiniciei scutirii de la plata taxei de stat s-a invocat faptul că Paduca Alexei este pensionar și nu dispune de surse financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat.

CtEDO a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În condițiile în care, recurentul Paduca Alexei beneficiază de pensie în mărime de 3 789,95 lei, după cum reiese din adeverința nr.32 din 22 iulie 2015, eliberată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Edineț, Colegiul

consideră că instanța de apel în mod just a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, nefiind justificată necesitatea scutirii integrale de la plata taxei de stat.

Totodată, Colegiul apreciază că suma taxei de stat – 14 171 lei, indicată de instanța de apel ca fiind necesară a fi achitată în vederea examinării apelului, constituie o povară pentru recurentul Paduca Alexei, care este pensionar și nu beneficiază de alte surse de venit.

Astfel, prin prisma art.85 alin.(2) din Codul de Procedură Civilă, instanța de recurs consideră necesar a-l scuti parțial pe Paduca Alexei de la plata taxei de stat pentru examinarea cererii de apel, în sumă de 7 087 lei, urmând a fi achitată suma de 7 087 (14 174 – 7 087= 7 087) lei.

Prin urmare, Colegiul consideră necesar a respinge recursul declarat de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 ca fiind neîntemeiat și a admite recursul declarat de Paduca Alexei, a casa parțial încheierea Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015 în această parte, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit.c) din Codul Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Coloana mobilă specializată de montare nr.8.

Se admite recursul declarat de Paduca Alexei.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015 în partea respingerii cererii lui Paduca Alexei de scutire de la plata taxei de stat și impunerea acestuia de prezentare a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 14 174 lei și se emite în această parte o decizie sub formă de încheiere, prin care se scutește parțial Paduca Alexei de la plata taxei de stat, în sumă de 7 087 lei și se impune necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7 087 lei.

În rest, încheierea Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2015 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gonciar Clavdia împotriva lui Paduca Alexei și Coloana mobilă specializată de motare nr.8 privind declararea nulității contractelor și cererile reconvenționale înaintate de Coloana mobilă specializată de montare nr.8 și Paduca Alexei împotriva lui Gonciar Clavdia, Gonciar Alexei și SC „Catărvăi” privind constatarea valabilității contractelor și obligarea transmiterii în proprietate a bunurilor imobile, se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari

